Adligatum est:

Bayer. Historia regni Graecorum, Petropoli, 1738

THEOPHILI SIGEFRIDI BAYERI
REGIOMONTANI

DE HORIS SINICIS ET CYCLO HORARIO COMMENTATIONES

ACCEDIT

EIVSDEM AVCTORIS

PARERGON SINICVM DE CALENDARIIS SINICIS

VBI ETIAM QVAEDAM IN DOCTRINA TEMPORVM SINICA EMENDANTVR.

PETROPOLI
TYPIS ACADEMIAE SCIENTIARVM cIↃ IↃccXXXV.

ERNESTO IOANNI

S. R I. COMITI

BIRONIO

IMPERATORIAE MAIESTATIS

TOTIVS RVSSIAE

SVPREMO CAMERARIO

ORDINVM

S. ANDREAE AQVILAE POLONI

CAE ET S. ALEXANDRI

EQVITI

LIBERO DYNASTAE
WARTEMBERGI
IN SILESIA
CASTRI VENDENI ET TERRARVM
FREVDENBERGAE PALZEMERI SVE
TEHOVI PLATHONES MVREMVI
SES BERSTELENI
ET
RVHENDALENSIVM PRAEDIORVM
DOMINO HEREDITARIO
HOLMENHOVI ET VVRZAVIENSIVM PRAEDIORVM
DOMINO
CET. CET.
D. D. D.
AVCTOR

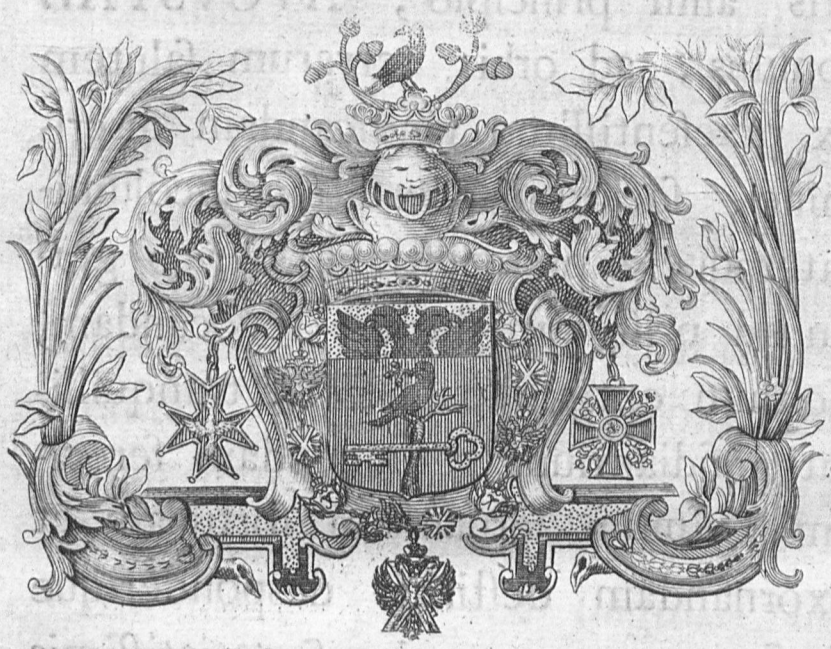

PLena ſunt haec tempora et meritorum in publicam rem excellenti laude tua et felicitatis caeleſti prouidentia tibi tributae iucundisſima recordatione. Quae enim ſuperi-

oris anni principio, AVGVSTAE consiliis, ad orbis terrarum salutem ex praesentissimo vindicandam discrimine, sociorum libertatem incolumitatemque a praecipiti et lubrico gradu ad pristinum statum reuocandam, hostium optimo publico et tranquillitati insidiantium retundendam ferociam, ciuium seruandam fortunam et exornandam destinari desponderique sensimus, ea omnia fortunatissimis successibus, tot rebus terra marique gestis, tanto tamque celeri victoriarum omnis generis cursu, sapientissimis denique ad vtilitatem populi decretis constituta esse, etiam atque etiam laetamur. Sed multa alia interuenerunt, quae praeuideri et votis praecipi non poterant, AVGVSTA vero, in publi-

ca

ca commoda dignamque immortalitate nominis ſui gloriam vertit, vt quamuis illa non fuiſſent perpetrata, tamen, quotiescumque haec cogitaremus, toties nobis illius diuinarum virtutum veniret in mentem. Hae res ac tantae, tamque illuſtres, omnium in vniuerſum gratulatione celebrantur, vnde ad te, Illuſtriſſime Comes, exoptatiſſimus, pro tua ſingulari in AVGVSTAM fide, fructus redundat, quia tum demum beatiſſimum te eſſe iudicas, vbi AVGVSTAM accumulatiſſimis cernas gloriae proſperitatisque decoribus quam florentiſſimam. Quanto autem illuſtriora tantis in negotiis promerita exſtant tua, tanto maiorem tui admirationem concitaſti. Ita nos priuatim quoque te, Illuſtriſſime Comes,

mes, noua et ſplendoris et patrimonii acceſſione auctum, valetudinem vero tum reſtitutam cum adfligeretur, tum in poſterum confirmatam maximis grauiſſimisque muneribus obeundis parem fuiſſe gaudemus. Quare Academia, vt ſuperiori me anno, difficillimis temporibus et dubiis bene vouere, ita nunc gratulari iuſſit et ampliora vota concipere. Quod cum ex illius decreto facio, haud poſſum dicere, quanta me verecundia ſubeat, quod nullum aliud ingenii qualiscumque munusculum, quam hoc tenue paucarum paginarum tibi conſecro. Tua quidem, Bironi Excellentiſſime, illa gloria eſt, quod, quantum generoſisſimus animus tuus optimis artibus tribuat, nobis vero concedat, quam ad iuuandum cupidus, procliuis ad commu-

municandum, ad indulgendum denique facilis ſit, tum maxime exiſtimare ſecum quisque poterit, cum hanc meam audaciam tua fidentem gratia intuebitur: ego autem, quomodo me defendam tuisque ſummis occupationibus obſtrepentes litterulas meas quemadmodum contra grauiſſimas prudentium hominum voces ſcuto aliquo muniam, profecto non inuenio. Vtcumque aliorum iudicio cadam, ſatis mihi eſt, quod in tua admirabili clementia acquieſco, plus etiam quam ſatis, quod acquiescere per te mihi licere ſcio. Pro illa tua in Academiam nosque vniuerſos incredibili voluntate, quam ex multis atque ingentibus AVGVSTAE beneficiis, ex illo in digniſſimum virum vigilantiſſimumque pro ingenuarum artium dignitate et ſtudioſiſſimum

):( ):(no-

nostri, collato litterarum nostrumque omnium patrocinio, ex hac denique munificentiae, quae exspectationem exsuperat, destinatione perspectam explicare, maioris opus ingenii est, etsi nequaquam pares tuae beneuolentiae, at pro nostra obseruantia, meritas gratias debitasque agimus, deum autem immortalem veneramur, vt salutaria publicae rei consilia supra vota porro prosperet, te vero domumque tuam omnium caelestium munerum humanarumque fortunarum copia adfluere velit. Petropoli XI. Kal. Dec. CIↃIↃCCXXXV.

DE

DE

HORIS SINICIS

ET

CYCLO HORARIO

COMMENTATIONES

AD

Alphonsum Vignolium

Astronomum Regium, Chronologorum nostri Seculi principem.

Vae in Museo Sinico de doctrina temporum dixi, vt tum ex iis auctoritatibus atque testimoniis, quae exstabant, intelligere potui, illa equidem, Vignoli praestantissime, non dissimulaui, partem non satis a me explicata, partem ab erroribus non aliena videri esse. Haud ita multo post, et impense egregia et necessaria ad huiusce chronologiae lucem contulisti, (*a*) praesertim in cyclo mensium dierumque: nobis quoque, post Museum editum, in festiua subsidiorum copia, meliori cum voluptate ac fructu versantibus, multa in hanc rem obseruata fuerunt. Vnum me in eximio scripto tuo atque in perhumana nominis mei operaeque nauatae et mu-

(*a*) Miscellaneorum Berolinensium Tomo IV. p. 24. seq.

tuae amicitiae recordatione nonnihil perculit, quod, vbi nondum ſatis cognoueram, quae de cyclo dierum enunciaueras, id ipſum autem iis verbis, quae te minime laederent, poſueram, ſubmoleſte te tuliſſe animaduerti, atque ſecus, quam vellem, interpretatum. (*b*) Cauſſam apud te ipsum iudicem dicam paucis verbis, tantum enim aequitati tuae tribuo: Bibliotheca Germanica cum iſta ſcriberem aegerrime nos caruiſſe, carere autem oportuiſſe. Quare nolim ego, offenſiuncula aliqua facta ſit animi tui mitiſſimi: tu de mea erga te tuaque promerita conſtantiſſima voluntate, pro veteri amicitia noſtra dubitare noli. Hoc potius agamus, vt, quia mihi a te hic honor eſt tributus, quod a me excitatum te eſſe ſcribis, ipſe econtrario a te incenſus, noua quaedam in illam obſcuriſſimam doctrinae partem cum honorificentiſſima nominis tui memoria contribuam. Dicam hoc loco de Cyclo horario Sinico, quem a me tenuiter ac mendose propoſitum, a te praetermisſum eſſe video. Adiungam de vndecim annorum ephemeridibus Sinicis Πάρεργον, quod tuas de cyclis menſium dierumque rationes confirmabit et perficiet. Errores etiam quosdam, qui in doctrina temporum Sinica exſtabant, quantum tempus locusque patientur, hac occaſione tollendos, nonnulla denique ad chronologiam orientalium populorum illuſtrandam, admiſcenda iudicaui.

I. Ho-

(*b*) pag. 39.

I. Horam Sini 時 *xi* vocant, quod proprie *tempus* et *quae in tempore fiunt* et *rerum opportunitatem* significat.

Nassireddinus Ettusaeus et secundum eum Mahmud Schah Cholgius et Ali Birgjendi diem ciuilem a Cataeis in 12 چاغ *Tschag*, *horas*, diuidi tradidere. Andreas Muller in disquisitione de Chataia, (1) hanc vocem Sinicam esse censuit et pro ea arripuit characterem, qui ab eo sic scribi debuisset 扠 *cha*, nihil autem ad hanc rem sensu suo continet. (2) Immo چاغ vox Turcica est et Persica, quamquam Mesgninus Meninskius (3) annotauit, rarius occurrere. Potest fieri, vt a Nassireddino ex Sinicorum philosophorum excepta ore inflexaque Persice, ob auctoritatem huius astronomi in vulgarem vsum emanauerit. Videtur autem Nassireddinus inaudiuisse Sinicum *xa*: vt, cum dicunt 漏沙 *xa liêu*, *clepsydram*, *horologium ex arena*: nam *xa* proprie *arenam* significat.

II. Vnaquaeque hora Sinica aequalis est duabus Europaeis.

(1) p. 41. (2) R. P. Dominicus Parrenin in Lexico suo exponit: *Tabulas aptas ad aliquid describendum, squamiferam loricam, epistolam, mortem, pestem valde saeuam, mori in adolescentia vel ex peste, exstirpare, conscindere chartam &c.* (3.) Thesauri Orientalis t. 1. p. 1552.

Apud Iapanenſes eandem horarum rationem eſſe, ex duobus Iapanenſibus borealibus, qui domi meae fuerunt, cognoui.

In quibusdam Indiae locis, vt Tanſchauri, vbi initium diei ciuilis ab ortu ſolis eſt, dies naturalis in 12 *Tas* ſeu *horas* diuiditur: nox in alias 12 *Tas*, quae propter ſitum regionis non admodum inaequales videri poſſunt. Aſtronomi autem diem ciuilem in 60 partes diuidunt, in Kirendum *Gh'ad'ica* ſeu *Nadi*, Tamulice *Narh'igei* dictas, vt talis hora Indica aequalis ſit 24 minutis noſtris, et horae Indicae $2\frac{1}{2}$ aequales ſint 1. Europaeae. Deinde hora vnaquaeque in duas ſemiſſes et quatuor quadrantes diuiditur. Haec plenius cognoscentur, quando R. Chriſtophori Theodoſii Vualtheri, Miſſionarii Danici doctrinam temporum Indicam meo hortatu copioſiſſime explicatam euulgabimus. Hic autem illa monenda duximus ea fini, quod haud fere dubito, aliquid eiusmodi aut obſeruatum olim fuiſſe a Sinis, aut adhuc obſeruari. Brahmanes ſeptentrionalis Indiae alia forma vtuntur, quam nondum explicatam tenemus. Vt a Sonhara Multanienſi accepi, diei naturalis घाड़ा *Gharha* ſeu *horae* ad clepſydram exactae ſunt 32: totidem horae noctis: in ſumma 64 diei ciuilis. Vnaquaeque घड़ी *Ghari*, *hora*, continet ſua पले *pale*, 66 quaſi minu-

ta:

ta: vnaquaeque पला *pala* iterum in momenta minima diuiditur. Vnumquodque tale momentum अपे:जुनकुश *ake gjambakon*, id eſt, *oculi nictus* vocatur. Quae cum mihi admodum παράδοξα ſint viſa, apponenda iudicaui, vt explorarentur.

In quauis vrbe Sinica turris eſt, ex qua clepſydra horam oſtendit. (4) Nam ex vno vaſe in alterum ſiue aqua effluit, vt ſit clepſydra vera, quae vocatur 流水 *xui lieu*, *aqua effluens*, ſiue *arena*, quae vocatur *xa lieu*, iis characteribus, qui ſupra iam occurrerunt et 漏砂 *xa leu*, *arena fluens*. Vtrumque horologii genus 漏刻 *ke leu* appellatur, quaſi dicas, *quadrantes fluentes*.

III. Dicunt Sini, vnamquamque horam habere 本 *puen*, *principium*, 中 *chum*, *medium*, et 末 *mo*, *finem*. Sunt haec vero puncta, quibus hora init, media eſt, et deſinit. Sed haec ad diuiſiones chronologicas non pertinent.

(4) Confer Muſeum Sinicum t. II. p. 336. Auctorem habui Martinum Martinium in Atlante Sinico.

IV. Vnaquaeque hora Sinica in duas ſemihoras diuiditur, quarum vna vni horae Europaeae aequalis eſt. Prior dicitur 初 *ço*, *iniens*, *ingrediens*, poſterior 正 *chim*, *recta*, *vera*.

V. Vnaquaque ſemihora in quatuor 刻 *ke* ſeu *quadrantes* diuiditur, aequales quadrantibus Europaeis. Sunt igitur in hora Sinica 8 *ke*: at ſeparatim in ſemihoris numerantur: e. g. ſemihorae *ço* 1^{m}. 2^{m}. 3^{m}. 4^{m}. *ke*, ſemihorae *chim*, 1^{m}. 2^{m}. 3^{m}. 4^{m}, *ke*. Dicuntur quoque 刻慶 *kim ke* i. e. *annumerati quadrantes* et 刻時 *xi ke*, i. e. *horarii quadrantes*.

Naſſireddinus, quique eum ſunt ſecuti, horam in 8. ke, Sinica voce in vſum recepta diſpertiunt.

VI. Vnumquodque *ke* diuiditur in 15 分 *fuen*, aequalia minutis noſtris. Numerum 15^{m}. non excedunt. Nam licet vnaquaeque ſemihora 30. minuta habeat, nihilo minus tantummodo minuta quadrantium recenſentur.

Naſ-

Naſſireddinus aliam diuiſionem a philoſophis Sinis accepit. Nam vnum *ke* in $104\frac{2}{6}$ فنك *feng* ſeu *fuen* dispertit. Quoniam vero idem toti diei ciuili 10000 *fuen* attribuit, ex eo apparet, ſcripſiſſe eum $104\frac{1}{6}$ *fuen* vnius *ke*, vt eſt apud Vlugbegum, qui Naſſireddinum in ſuos commentarios transtulit.

Andreas Muller in disquiſitione de Chataia (5) *fum* legit et characterem *fum*, *Phoenicis Sinici* corruptiſſime ſcriptum repoſuit illius loco, quem nos dedimus ſupra.

VII. Minutum ſecundum vocatur 秒 *xao* vel *miao* quod *paruum*, *breue* ſignificat: rem ipſam ne Aſtronomi quidem Sinici in obſeruationibus ſuis curant.

VIII. Prima hora Sinica incipit ante mediam noctem, ita vt punctum mediae noctis et initium diei ciuilis Sinici mediam in horam primam, meridies vero mediam in horam 7^{m} Sinicam incidat.

Hoc fere perpetuum habent Sini in diuiſionibus ſuis, vt ſemper media ſectentur, neque ab vno et eodem puncto plures vna diuiſiones exordiantur. Ita in ecliptica 24. *cie ki* in medio ſigno *çu cum* incipiunt. Quod in tota doctrina temporum, omnibusque annorum, menſium, dierum cyclis obſeruatur.

IX. Ho-

(5) pag. 41.

IX. Horae duodecim vocantur vel nominibus cycli horarii ſeu dodecaeteridos, vel nominibus duodecim animalium.

X. Cyclus duodenarius vocatur 支 *chi*, id eſt, *arboris rami*, ad differentiam cycli denarii 干 *can*, id eſt, *truncus arboris*.

XI. Nomina cycli duodenarii ſunt: 1. *çu*, 2. *cheu* 3. *yn* 4. *mao* 5. *xin* 6. *ſu* 7. *u* 8. *vi* 9. *xin* 10. *yeu* 11. *ſio* 12. *hai*. Characteres vide in tabula quam his commentationibus ſubiungemus.

Eadem nomina iisdem characteribus, Eclipticae ſignis tribuuntur, vbi *çu* eſt Aquarius, cetera deinde contra ſeriem ſignorum noſtrorum diſponuntur. Dicam in Parergo de ea re amplius.

In Muſeo Sinico dixi, eadem nomina etiam menſibus attribui. Nunc me in eo auctor Lexici *Hai pien* confirmauit, quod primo codice menſes ſecundum ordinem cycli duodenarii recenſet, adiecto cuique *yve*, i. e. *menſis* nomine. At in Calendariis Sinicis menſes tantummodo ſecundum cyclum ſexagenarium citantur. (6) Quod quidem non *ſaepe fit*, vt Franciſcus Natalis ſcripſit, ſed perpetuo. Menſis intercalaris et numero et nomine

(6) Emenda igitur, quae Muſei Sinici t. 11. p. 337. l. 15. ſeq. dixi.

Sciatericum Sinicum Verticale

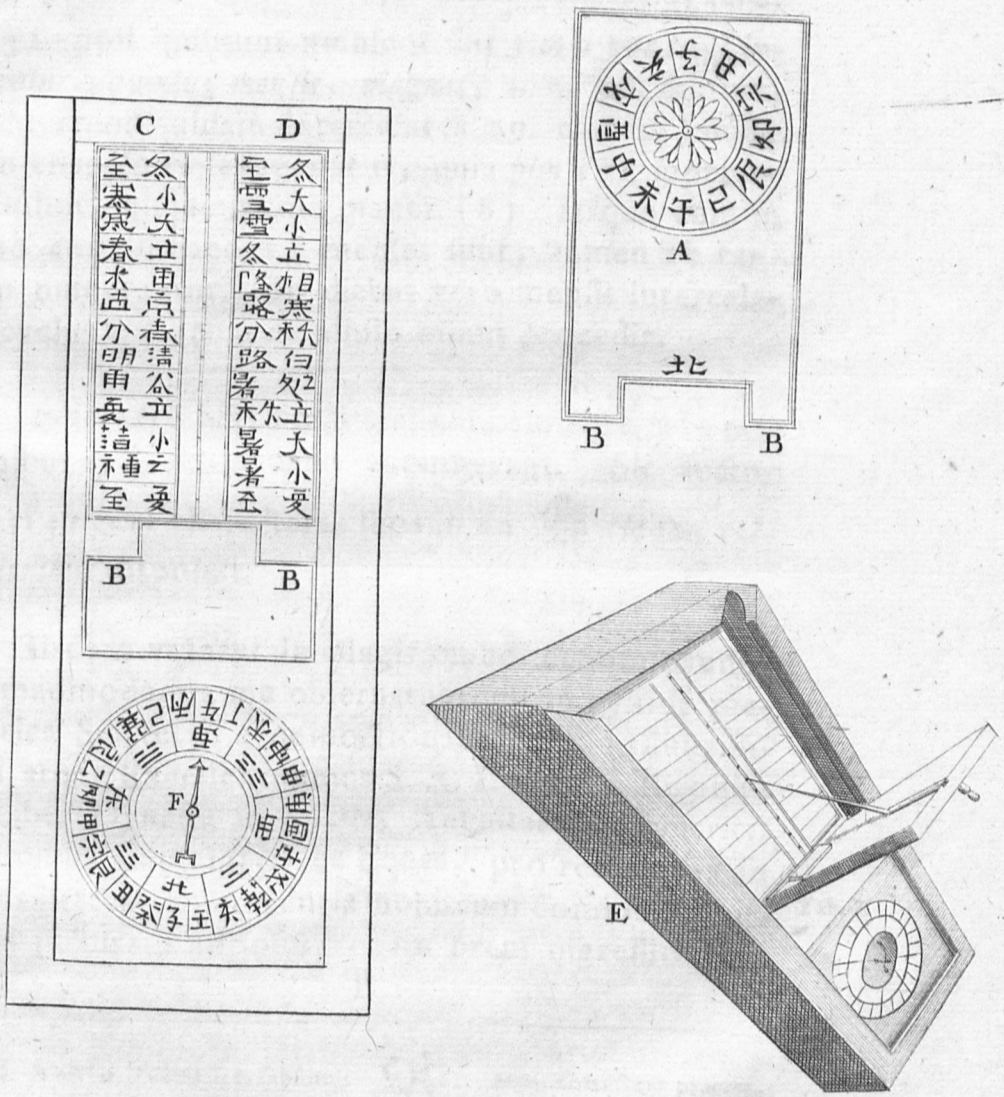

Ex museo Illustrissimi atque Excellentissimi S.R.I. Comitis de Biron etc. etc.

ne praecedentis menſis cenſetur, ſolum adiecto 閏 *yun* i. e. *intercalaris* (7). Exempli gratia, A.C. 1732. poſt quintum menſem fuit *yun u yve ta*, *intercalaris quintus menſis*, *magnus*, i. e. 30. dierum, (ſunt enim quidam intercalares 29. dierum) nullo cum charactere ſexagenario, quia *pim u* ex ſuperiori in hoc quoque menſe manet. (8) Itaque cum in anno embolimaeo 13 menſes ſunt, tamen 12 tantum numerantur. In diebus vero menſis intercalaris cyclus ſexagenarius nihilo minus procedit.

Praeterea Sini 12 vncias cuiuscumque asſis nominibus cycli duodenarii annumerant. Sic auctor lexici *çu gvey* characteres ſuos in 12 集 *cie* ſeu *collectionibus* dispoſuit.

Iisdem vtuntur in plagis mundi denominandis, quemadmodum a me obſeruatum fuit in pyxide magnetica Sciaterici aequinoctionalis, quod Illuſtriſſimus atque Excellentiſſimus S. R. I. Comes Bironius et Liber Dynaſta in Sileſia, Auguſtae Imperatricis Supremus Camerarius et Eques, pro reliqua ſua in bonas litteras munificentia nobiscum communicauit. Tab. I. Illius picturam appoſui, quam breui digreſſione et

B in

(7.) Andreas Muller l. c. ſubſtituit 纯 *xun*, charactere praeter, ex deprauato, qui numquam *intercalarem* ſignificauit, ſed *purum*, *integrum*, *optimum*, *non mixtum*, *perfectum*, *ſummum*. (8) Confer quae Vignolius p. 31. obſeruauit.

in hoc argumentum non inutili explicabo. *Sciatericum ſolare* Sini vocare ſolent 晷月 *ge quei.* Eſt autem *quei*, *hora* et *medii ſolis vmbra.* Inde iam 晷平 *pim quei*, *horologium horizontale*, 晷監 *xu quei*, *horologium verticale* et 晷共 *cum quei*, *vniuerſale.* Iam hoc ipſum ſciatericum verticale (A) continet duodecim horas litteris iſtis, de quibus ſermo eſt, inſcriptas. In centro circuli ſtylus eſt aeneus, qui ad vmbram praebendam erigatur. Eſt autem in lamina eburnea, quae in BB cohaeret cum tota capſula, ita vt ſuper CD incumbat et attolli poſſit. Lamina aperta ſub ſe alium ſtylum habet mobilem, per quem in ſubiectis punctis eleuari queat, vt ex figura E percipietur. Haec interior pars, duabus ſeriebus C et D 24 氣節 *cie ki* exhibet, in quae Eclipticae ſigna duodecim et anni cuiusque tempora diuiduntur. Inciſa ſunt haec *cie ki* caeruleo colore, praeter duo, quae rubra ſunt. Series prima C incipit in ſummo a 22° *cie ki* et deinde pergit in 23° 24° 1° 2° etc. donec in 10° deſinat. Altera ſeries ab imo procedit verſus ſummum et ab eodem 10° *cie ki* exorſa in 22° terminatur. Ita 22^m et 10^m bis ponuntur. Praecipua in his ſunt, in prima ſerie 5^m *cie ki*, *chun fuen*, *veris medium*, in quo aequinoctium vernale eſſe oportet, in altera 16^m *çieu fuen*, *medium autumni*, in quo aequinoctium au-

autumnale. Ipſa nomina *cie ki*, in Muſeo Sinico explicata, (8) hoc loco repetere non vacat. Pyxis magnetica F duos habet circulos. Interior diuiſus eſt in octo partes inſcriptusque primum quatuor cardinalibus plagis 西南東比 *pe, ſeptemtrione, tum, oriente, nan, meridie, ſy, occidente.* Quatuor plagae interiectae totidem nominibus ex *pa qua* citantur. Horum *pa qua* inuentorem *Fo Hi*, primum mortalium ferunt, qui ea in draconis tergore deſcripſerit. Principia eorum *pa qua* ſunt duo: linea recta —— et altera linea in medio ſic — — diremptа, quae etiam habetur veluti vna. Illa vocatur 陽 *yam*, perfectum, forma, materia in motu ſuo et quicquid in perfectis cenſetur e. g. *caelum, ſol, ignis, dies, ſexus virilis*: haec eſt 陰 ſeu 阴 *yn* (vtroque enim charactere ſcribitur) imperfectum, obſcurum, materia rudis et indigeſta, quidquid denique imperfectionis aliquid continere viſum eſt, e. g. *terra, luna, tenebrae, nox, ſexus ſequior.* Harum litterarum tres compoſitae efficiunt vnum *qua*: vniuerſa vocantur 卦八 *pa qua*, quia numero ſunt octo. (9) *Qua* ſeu *ſortes* dicuntur, quia in diuinationibus adhiberi ſolent. Binae ſortes ex *pa qua*

(8) Trmo II. p. 343. Sed toto in Sciaterico quaedam litterae propter minutiem detruncatae, non veram et plenam characterum formam ſeruant. (9) Conſer omnino, quae Philippus Coupletus in proëmio Scientiae Sinenſis de libro *Ye kim* dixit.

vario ordine inter ſe compoſitae et commiſſae per artem combinatoriam 卦四十六 *lo xe ſu qua* ſeu 64 *qua* dicuntur. Hic ille integer liber Fohianus eſt, qui in *Ye kim* et deſcribitur et explicatur. Vnicuique ex *pa qua* peculiare nomen eſt. Nos heic ſortes illas ex *Ye kim* reponemus:

8	7	6	5	4	3	2	1
☷	☶	☵	☳	☲	☱	☴	☰
坤	艮	坎	巽	震	離	兌	乾

1. *kien*, *Caelum materiale.*
2. *tui*, *Rem cum re permutare*, *laetari.*
3. *ly*, *Diuelli paullatim*, *inuicem ſeparari.*
4. *xin*, *Profundiora domus.*
5. *ſun*, *Humile*, *obſequens.*
6. *can*, *Inaequalitas terrae*, *intemperies temporum.*
7. *ken*, *Terminus*, *pars rei.*
8. *quen*, *Terra.*

Totum hoc ſyſtema in *Ye kim* vocatur 太極 *tay kie*, *magnus circulus*, *magnus polus*, quod nomen etiam maiori ſyſtemati 64 *qua* tribuitur. Multa alia in diuiſione illa obſeruata ſunt, quae conſulto praetermittimus. Vnum tamen huc pertinet, quod haec *pa qua* in circulum figura octangulari, vt octo mun-

mundi plagae referantur, disponi ſoleant, quae figura in *Je kim* 位方卦八 *pa qua fam gvey*, *octo ſortium mundus* appellatur. Ita 64 *qua* in perfecto circulo deſcripta, *lo xe ſu qua fam gvêy* ibidem dicuntur. Sed aliter *pa qua* in octangulari figura dispoſuit 羲伏 *Fohi*, (10) aliter 王文 *Ven vam.* (1) Non ero in his longior, tantum obſeruo, in circulo circa pyxidem, quatuor *qua* 1. 5. 7. 8. ſecundum *Ven vam* dispoſita, cetera *qua* in medio collocata haberi, quae his quoque in ſpatiis, in quibus quatuor plagarum cardinalium nomina inſcripta ſunt, ſubintelligi debent. Hoc enim ordine ſecundum *Ven vam* in octangulari domo ponuntur 1 2. 8. 3. 5. 4. 7. 6. Exterior circulus vnamquamque harum octo partium in tres alias aequales partes diuidit, vt vniuerſim 24 plagae deſignentur. In earum nominibus adhibetur cyclus duodenarius, qui ab ipſo ſeptemtrione exorſus orientem petit, a dextera verſus ſiniſtram circulum obiens, ſemper alternis ſpatiis relictis inter duo nomina ſua. In his mediis ſpatiis nomina ex cyclo denario poſita ſunt, ex quibus duo characteres reiecti fuerunt, qui cum duobus aliis ex cyclo duodenario in forma aliquantum conueniebant. Eorum loco quatuor *qua* nomina ſub ipſis interioris circuli ſignis collocata, numerum duodenarium explent. Cycli denarii primum no-

(10) In *Ye kim* l. c. p. 3. (1) ib. p. 6.

nomen *kia* poſt tertium duodenarii cycli ponitur et ita ſiniſtram verſus reliqua. (*) Cum multa alia in hanc rem moneri poſſint, tamen digreſſionis ſic ſatis longae memor, ea ab hoc loco ſecludenda eſſe cenſui.

Franciscus Natalis (2) obſeruauit, duodecim has partes horarias ab eruditis Sinis praeterea etiam aliis nominibus, ſplendidioribus puta, ad eloquentiae oſtentationem nuncupari, e. g. *çu* dici *quen tun, principium rerum.* Sed haec ad nos non pertinent.

XII. Quemadmodum Sini in annumerandis horis et earum partibus ſeſe gerant, ex iis, quae ſubieci exemplis cognoſcetur.

Dicunt Sini:

亥 *Hai* Hai horae
初 *ço* ineuntis
三 *ſan* tertio
刻 *ke* quadrante (exacto)
六 *lo* ſexto (praeterea)
分 *ſuen* minuto.

Id eſt, poſt 9^{m} Europaeam elapſam, decimae horae 51°.

Di-

(*) Pyxis nautica, quam Illuſtris Hans Sloane in tabula geographica Iapaniae exhibuit, tantum in 12 partes diuiditur, quae nominibus cycli duodenarii appellantur. (2) Obſeruationum mathematicarum p. 58.

Dicunt eundem in modum de altera ſemihora: *hai chim ye ke ye ſuen. Hai, (horae) parte poſteriori, primo quadrante (elapſo) 1° praeterea minuto.* Id eſti vndecimae Europaeae procedentis 16°.

Dicunt: *çu ço ſan ke*, ſine mentione minut, reſidui, *çu (horae) initae, tertio quadrante.* Id eſt, ipſo 15° minuto tertii quadrantis, ſiue 12 Europaeae 45°.

Dicunt: *hai ço ço ke. Hai (horae) priori parte, ineunte quadrante*, ſeu quadrantis primi, minuto 1° ipſo horae initio.

In hoc genere dicendi *ço* praecedit: cum enim ſequitur, ſignificat quadrantem primum elapſum, e. g. *ço ke u ſuen, primi quadrantis 5° minuto*: at *ke ço u ſuen, quadrante primo (exacto) quinto (poſt) minuto.*

Primum quadrantem raro, numero *ye, primum*, ſed *ço, ineuntem* dicunt: ceteros vero quadrantes *lh, ſan, ſu, ſecundum, tertium, quartum*, ceteros deinceps ſuis numeris citant.

XIII. Habent praeterea Sini cyclum duodecim animalium, 1. *xu, Gliris*, ſeu *Muris*, 2. *nieu, Bouis*, 3. *hu, Tigridis*, 4. *tu, Leporis*, 5. *chum* vel *lum, Draconis* ſeu *Serpentis venenoſi*, 7. *ma, Equi*,

8. *yam*

Tab.II - VI. 8. *yam*, *Ouis* ſeu *Caprae*, 9. *heu*, *Simiae*, 10. *ki*, *Gallinae*, 11. *keu*, *Canis*, 12. *chu*, *Porci*. Characteres vide in tabula.

Quemadmodum Sinenſes haec animalia pingant, ex duobus numis maximi moduli (ſi modo numi dicendi ſunt) qui in cimeliarchio Illuſtriſſimi et Excellentisſimi Comitis Oſtermanni Procancellarii Imperii Ruſſici, a me viſi ſunt, intelligi poteſt. Alterius
Tab. VI. eorum ἔκτυπον tabulae horariae ſubieci, qui $2\frac{1}{2}$ ſemiunciam Colonienſem pendebat. In interiori circulo nomina horaria ſunt: in medio ornamenta quaedam, quod monendum duxi, ne quem ignarum haec fallant, veluti ſi litterae eſſent: in exteriori imagines animantium. In auerſa mirae formae exſtant, quas Oedipus ſi quis ſit, explicare tentet. Inſcriptio: *kia quon çin lo*: *aucti Mandarini promota* (*ad ſtipendium capiendum*) *felicitas*. Ex quo titulo ſuspicio mihi eſt mota, huncce numum in examinibus Mandarinorum diligentiae praemium ſolere ſtatui.

Franciscus Natalis: *vt praedicta*, inquit, *litterarum ſeries facilius a rudibus memoria teneretur*, *adaptarunt vnicuique litterae vnum beſtiae nomen correſpondens*, *v. g. litterae* çu, *correſpondet nomen* xu, etc. Mihi vero nihil fit veroſimilius, quam Sinenſes haec duodecim animantium nomina a vicinis gentibus accepiſſe. Vtuntur enim eisdem Mangjuri, Mungali, Calmuci, Tangutani. Illarum gentium duodecim nomina, quibus et zodiacum et horas, menſes, annos ap-

Cyclus Horarius Sinicus

cum Horis et Minutis Europaeis comparatus.

Omnes numeri hac in tabula tempus completum indicant.

Cyclus Horarius	Semi horae Sinicae	Horarum numeri	Quadrant.	Minuta Quadranti	Horae Europaeae	Minuta Europ:	Cyclus Animantium
子 cú I	初子 cú cō I	0	0	0	11	60	鼠 xù Mus, Glis. Punctum mediae noctis et initium diei civitis.
		0	1	15		15	
		0	2	15		30	
		0	3	15		45	
	正子 cú chím II	0	4	15	12	60	
		0	1	15		15	
		0	2	15		30	
		0	3	15		45	
丑 chěù II	初丑 chěù cō I	1	4	15	1	60	牛 niêu Bos
			1	15		15	
			2	15		30	
			3	15		45	
	正丑 chěù chím II		4	15	2	60	
			1	15		15	
			2	15		30	
			3	15		45	

Cyclus Horarius	Semi horae Sinicae	Horarum numeri	Quadrantes	Minuta Quadrantum	Horae Europaeae	Minuta Europaea	Cyclus Animantium
寅 yîn III	初寅 yín cō I	2	4	15	3	60	虎 hù Tigris
			1	15		15	
			2	15		30	
			3	15		45	
	正寅 yîn chím II		4	15	4	60	
			1	15		15	
			2	15		30	
			3	15		45	
卯 s. 卯 máo IV	初卯 máo cō I	3	4	15	5	60	兎 tù Lepus Cuniculus
			1	15		15	
			2	15		30	
			3	15		45	
	正卯 máo chím II		4	15	6	60	
			1	15		15	
			2	15		30	
			3	15		45	
辰 s. 晨 s. 辰 xîn V	初辰 xîn cō I	4	4	15	7	60	龍 chùm vel lùm Draco
			1	15		15	
			2	15		30	
			3	15		45	
	正辰 xîn chím II		4	15	8	60	
			1	15		15	
			2	15		30	
			3	15		45	

黄	初 黄								九
	正 黄								
洪 加	初 加								九
	正 加								
反 景	初 反								音
	正 反								

Cyclus Horarius	Semi horae Sinicae	Horarum numeri	Quadrantes.	Minuta Quadrantum	Horae Europaeae	Minuta Europaea	Cyclus Animantium
己	初 己	5	4	15	9	60	虫它
			1	15		15	
	sú ço̍		2	15		30	xê
	I		3	15		45	Draco, Serpens venenosus.
Sú	正 己		4	15	10	60	
			1	15		15	
	sú chím		2	15		30	
VI	II		3	15		45	
午	初 午	6	4	15	11	60	馬
			1	15		15	
	ù ço̍		2	15		30	mà
	I		3	15		45	Equus
ù	正 午		4	15	12	60	Punctum Meridiei.
			1	15		15	
	ù chím		2	15		30	
VII	II		3	15		45	
未	初 未	7	4	15	1	60	羊
			1	15		15	
	ví ço̍		2	15		30	yâm
	I		3	15		45	Ovis, Capra
ví	正 未		4	15	2	60	
			1	15		15	
	ví chím		2	15		30	
VIII	II		3	15		45	

Cyclus Horarius	Semi horae Sinicae	Horarum numeri	Quadrantes.	Minuta Quadrantū	Horae Europaeae	Minuta Europaea	Cyclus Animantium
申	初 申	8	4	15	3	60	猴
			1	15		15	
	xiīn cō		2	15		30	
	I		3	15		45	heu
xiīn							Simia
	正 申		4	15	4	60	
			1	15		15	
	xiīn chím		2	15		30	
IX	II		3	15		45	
酉	初 酉	9	4	15	5	60	鷄
			1	15		15	
	yeù cō		2	15		30	
	I		3	15		45	Kĭ
yeù							Gallina
	正 酉		4	15	6	60	
			1	15		15	
	yeù chím		2	15		30	
X	II		3	15		45	
戌	初 戌	10	4	15	7	60	狗
			1	15		15	
	siō cō		2	15		30	
	I		3	15		45	Keù
Ṣiō							Canis minor
	正 戌		4	15	8	60	
			1	15		15	
	siō chím		2	15		30	
XI	II		3	15		45	

Cyclus Horarius	Semi horae Sinicae	Horarum numeri	Quadrantes	Minuta Quadrantum	Horae Europaeae	Minuta Europaea	Cyclus Animantium
亥 hái	初亥 hái cō I	11	4	15	9	60	猪 chū Porcus
			1	15		15	
			2	15		30	
			3	15		45	
	正亥 hái chím II		4	15	10	60	
			1	15		15	
			2	15		30	
			3	15		45	
XII		12	4	15	11	60	

Numus Sinicus
Ad pag. 16.

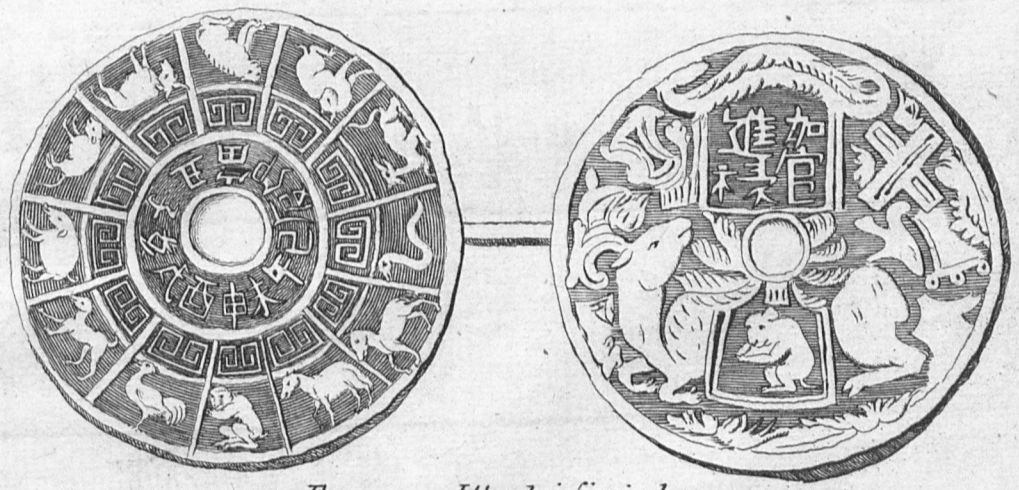

Ex museo Illustrissimi atque
Excellentissimi Comitis de Osterman etc. etc.

	Calmucice.	Mungalice.	Mandgjurice.	Tangutice.
	Arban chojor Octorguin Temdec.	Arban Chojar Octarguin Temdec	Abcai dschuan dschua erin	Dschu ni Namcai Tsan.
1. ᠵ ♈	Bars.	Bars	Tascha.	Dac
2. ᠷ ♉	Toutaj.	Tautaj	Hulmachun.	Io.
3. ᠸ ♊	Lu.	Lu.	Muduri.	Bruc
4. ᠶ ♋	Mogoj	Mogaj	Meiche	Brul.
5. ᠮ ♌	Morin.	Morin	Morin	Da

♑	♒	♓	♈	♉

	Calmucice	Mungatice	Mandgjurice	Tangutice
6. ♌	Choin.	Choni.	Chonin.	Luc.
7. ♍	Metschin.	Betschi.	Boniu.	Breu.
8. ♎	Taca.	Takija.	Tschocu.	Dscha.
9. ♏	Nochoj.	Nochaj.	Indachun.	Tschi.
10. ♐	Gachaj.	Gachaj.	Ulgijan.	Pac.
11. ♑	Chulugina.	Chuliguna.	Singeri.	Dschib.
12. ♒	Uker.	Uker.	Ichan.	Lang

appellant, a Basilio Michaelis filio Pacunino, Secretario Collegii Imperatorii exterorum negotiorum nactus, hoc loco ponam in tabulis. Omnes recensionem ordiuntur a Piscibus. Tab. VII. VIII.

Turcarum veterum duodecim animalia Iacobus Golius in additamentis ad Martini Martinii Atlantem Sinicum ex Nasfireddino Ettusaeo edidit. Huius Nasfireddini liber de epochis, ab Vlugbego Principe siue adoptatus, siue surreptus, a Ioanne Grauio euulgatus fuit.

Quamquam autem hic cyclus, si annos et menses videas, solarem annum requirit, ex veteri instituto tamen eundem Mahumedani illis in regionibus retinuerunt. Idcirco Abulgasus Bahadur Chan in *Turcica genealogia*, ista annorum nomina cum annis Hegjrae coniungere solet. Vt illius rei rationem tenerem, virum orientalibus linguis eruditissimum, Georgium Kehrium permoui, vt a Bocharensibus legatis cognosceret. Cognouit autem ex legatorum Sacerdote مولى حسن *Mulla Chasan*, apud Mahumetanos illarum regionum et annos Hegjrae et menses Arabicos omnibus in scriptis et actis publicis priuatisque locum tenere. Formam vero anni solaris et duodecim animantium nomina tantummodo agricolarum caussa seruari, qui annus circiter 10. Martii Iuliani ineat: hinc enim anni tempestates pendere et agri colendi compendia. Vnicuique anno ab eorum animalium aliquo nomen esse: vt huic 1735. *Lepo-*

ris. (3) Haud fere dubito, totam formam anni huius ſolaris Bucharorum eandem eſſe, quae olim fuit apud Sinenſes vicinosque populos, atque vti deſcripta eſt a Naſſireddino. Ceterum ſua quisque populus lingua haec animantium vocabula enunciat. In Turkeſtan, vrbe Tuſchkend, Jerkend, Kaſchgir, Choten, nomina Turcica in vſu vigere, ab eodem Mulla cognitum eſt. Quibus Bucharenſes in Buchara, Samarcand, Contus vrbe, Balch, Badachſchan, Anderabe vtantur, idem Mulla recenſuit. Sunt autem haec Perſica:

موش	*Muſch*	Mus
بقر	*Bakar*	Bos
پلنك	*Peleng*	Tigris
خركوش	*Chercuſch*	Lepus
نهنك	*Neheng*	Crocodilus
مار	*Mar*	Serpens
اسب	*Eſb*	Equus
كوسفند	*Guſfend*	Ouis ſeu aries
حمدونه	*Hbemduneh*	Simia
مرغ	*Murg*	Gallina
سك	*Seg*	Canis
خوك	*Chuk.*	Porcus.

Eodem ordine haec animalia recenſentur, quo a Sinenſibus ſolent disponi. Ad horas diei noctisque a Turceſtanis et Bucharis adhiberi non item co-

(3) Idem huic anno apud Sinenſes nomen eſt.

cognoui. Eſt tamen veroſimile, quod, cum haec ex veteri aliquo populi aſtronomiae ſtudioſi inſtituto tracta fuerunt, priscis temporibus etiam horarum cyclo inſeruierint.

XIV. Hunc cyclum Sinenſes non niſi in ſuis 占 *chen*, *Electionibus* et praeſagiis Aſtrologicis adhibent. In calendariis nusquam occurrit.

Modum vero, quo in praeſagiis ſuis illo opus habent, R. P. Antonius Gaubil S. I. in epiſtola ad Ioſephum Nicolaum Delislium noſtrum, nuper ſic explicuit. "Diuinationes illae nixae ſunt in an-" no dieque cycli: e. g. 10^{s} annus *Tum Ching* eſt" 49^{s} cycli ſexagenarii, qui appellatur *gin çu*, ſeu" *glis maior nigra*: dies eclipſeos eſt 9us cycli ſexa-" genarii dierum et vocatur *gin xin*, ſeu *Simia ni-" gra*: hic annus habebit 5^{m} lunam intercalarem," quod etiam praeſagiorum argumentum eſt: ſignum" in quo luna eſt, eſt *Tigris*, conſtellatio eſt pars" eius, quam *ta ho*, ſeu *ingentem ignem* appellant:" eclipſis eſt totalis cum mora et durat per ho-" ras *canis*, *porci*, *gliris*. Omnia haec examinan-" tur et tum millia ſtolida dicuntur, quae non pu-" blicantur, niſi ſi qua occaſio ſit adulandi Prin-" cipis."

XV. Quae hic pertexuimus, ea praeter accuratiorem temporis Sinici cognitionem, hanc vtilitatem importabunt, quod eorum ope Aſtronomi Sinicas eclipſium praedictiones in horis et earum partibus interpretari poterunt. Quia autem conſtellationum caelique Sinici formula eandem in rem requiritur, eorum omnium copiam alio tempore lectoribus faciemus. Nunc ea quae ad horas Sinicas et cyclum horarium pertinent, perſpicuitatis ergo in tabula oculis ſubiecimus.

PARERGON

SINICVM

PARERGON
SINICVM

Quoniam Vir eximius meique amantissimus, vbi quae de vnico Calendario proletarie, vt tempus locusque ferebant, dixeramus, ea sibi non ingrata fuisse beneuole recordatus, simul de me exclamat: *vtinam plura indicasset*, (1) ex vndecim annorum ephemeridibus planetariis, quas Reuerendi Viri, Ignatius Koegler Mathematici Tribunalis praeses, Andreas Pereyra et Carolus Slauicek S. I. Missionarii, pro summa beneuolentia sua atque humanitate, Pequino ad me transmiserunt, nouas symbolas proponam. De hac ipsa re alias fortassis copiosius agemus.

I. Ephemerides planetariae cycli sexagenarii LXXIV. anno 40°. Epochae XIX^{lis}. anno 13°. a 5. Febr. Gregor. 1723 - - 25. Ian. 1724. inclusiue: 355. dierum (*Cam Hi* Imp. annus 62us. *Jum Chim* Imp. annus 1us.)

1us mensis *kiayn*, 30. dierum.

1. 3. 6. 7. 9. 10. 12. menses sunt 30. dierum, ceteri 29. dierum.

Ab vndecimo mense incipit epocha quinquennalis sequens.

1us di-

(1) l. c. p. 35.

1us dies *sin su*, quo die sol in *çu cum* seu Aquario fuit gr. 15. 29. Constellationis *niu*, gr. 7. 33.

II. Ephemerides eiusdem cycli anno 41° Epochae XIX^lis anno 14° a die 26. Ian. 1724. ad diem 12 Febr. 1725. dierum 384.

1us mensis *pim yn*, 29. dierum
2. 4. 6. 8. 9. 10. 12. menses sunt 30. dierum, ceteri dierum 29.
Mensis intercalaris post 4^m est 29. dierum.

1us dies anni fuit *pim çu*, quo die annus exordiebatur sole in Aquario gr. 5. 5. Constellationis *nieu* gr. 4. 49.

1us dies mensis intercalaris *kia sio*.

III. Ephemerides cycli anno 42° Epochae XIX^lis anno 15° a 13. Febr. 1725. ad 1. Febr. 1726. dierum 354.

1us mensis *vu yn*, dierum 29.
2. 4. 7. 9. 10. 12. sunt 30. dierum ceteri dierum 29.

1us dies *kem çu*, quo die annus exordiebatur sole in Aquario 24. 7. Constellationis *hiu* gr. 4. 31.

IV Ephe-

IV. Ephemerides cycli anno 43°. Epochae XIX^lis anno 16° a 2. Febr. 1726. – – 21. Ian. 1727. dierum 354.

1us mensis *kem yn*, dierum 30.

1. 3. 5. 8. 10. 12. sunt 30. dierum, ceteri dierum 29.

1us dies *kia u*, quo die annus exordiebatur, sole in Aquario 12. 42′. *niu* constellationis 4. 45′.

V. Ephemerides cycli anno 44°. Epochae XIX^lis anno 17° a 22. Ian. 1727. – – 9. Febr. 1728. dierum 384.

1us mensis *gin yn*, 30. dierum.

Intercalaris post tertium mensem 30. dierum.

1. 2. intercalaris. 5. 8. 10. 12. sunt 30. dierum, ceteri dierum 29.

1us dies *vu çu*, quo die annus exordiebatur sole in Aquario gr. 1. 17′. Constellationis *nieu*, gr. 1. 4′.

1us dies intercalaris *tim su*.

VI. Ephemerides cycli anno 45°. Epochae XIX^lis 18° a die 10. Febr. 1728. – – 28. Ian. 1729. dierum 354.

1us menſis *kia yn*, 30. dierum.

1. 3. 4. 6. 9. 11. ſunt 30. dierum, ceteri 29. dierum.

Ab vndecimo menſe incipit epocha ſexagenarii cycli menſium.

1us dies *gin çu*, quo die annus exordiebatur, ſole in Aquario gr. 20. 70'. Conſtellationis *hu* 1. 42'.

VII. Ephemerides cycli anno 46°. Epochae XIX^lis^ 19° a die 29. Ian. 1729. – – 16. Febr. 1730. dierum 384.

1us menſis *pim yn*, dierum 30.

Intercalaris poſt 7^m^ menſem dierum 30.

1. 3. 4. 6. intercalaris. 9. 11. ſunt dierum 30. Ceteri 29. dierum.

1us dies *pim u*, quo die exordiebatur annus, ſole in Aquario 8. 56'. Conſtellationis *niu* 1. 55'.

1us intercalaris dies *qvei yeu*.

VIII. Ephemerides cycli anno 47°. Epochae XIX^lis^ 1° a die 17. Febr. 1730. – – 6. Febr. 1731. dierum 355.

1us men-

1us mensis *vu yn*, 30. dierum.

1. 3. 5. 6. 8. 10. 12. sunt 30 dierum.

1us dies *kem u*, quo die annus inibat, sole in Aquario 27. 56′. Constellationis *hu*, 8. 16′.

IX. Ephemerides cycli anno 48°. Epochae XIX^lis^ 2° a die 7. Febr. 1731. – – 26. Ian. 1732. dierum 354.

1us mensis *kem yn* dierum 29.

2. 4. 6. 8. 9. 11. sunt dierum 30.

1us dies *ye cheu*, quo die annus exordiebatur, sole in Aquario 17. 35′. Constellationis *niu* 9. 32′.

X. Ephemerides cycli anno 49°. Epochae XIX^lis^ anno 3° a 27. Ian. 1732. – – 13. Febr. 1733. dierum 384.

1us mensis *gin yn*, dierum 30.

Intercalaris post 5um mensem.

1. 3. intercal. 7. 8. 9. 11. sunt 30. dierum, reliqui 29. dierum.

1us dies *ki vi*, quo die annus exordiebatur, ſole in Aquario 6. 10′. Conſtellationis *nieu* 5. 52′.

1us dies intercalaris *pim ſio*.

XI. Ephemerides cycli anno 50°. Epochae XIX^lis anno 4° a 14. Febr. 1733. – – 3. Febr. 1734. dierum 355.

1us menſis *kia yn* 30. dierum.

1. 3. 6. 8. 9. 11. 12. dierum 30.

1us dies *quei vi*, quo die annus exordiebatur, ſole in Aquario 25. 11′. Conſtellationis *hu* 5. 28′.

Ab vndecimo menſe incipit cyclus quinquennalis menſium.

De menſibus Sinicis alio tempore plura conſtitui dicere, cum continuatam XIX^lis Epochae calendariorum ſeriem nactus fuero. Nunc tantummodo quosdam errores in Doctrina temporum a me commiſſos expungam.

Dixi, (2) menſes alios eſſe 29. dierum, alios 30. qui ſe mutuo excipiant. Verum eſt primum: alterum vel ex ſuperiori recenſione menſium dierumque refellitur.

Di-

(2) p. 337.

Dixi, (3) dies menſium numeris recenſeri et *ſaepe praeterea* nominibus ex dodecaëteride. Haec ita me docuit P. Franciscus Natalis. (4) Non ſaepe vero, ſed perpetuum hoc eſt. In numeris autem dierum obſerua, numeris primorum dierum cuiusque menſis etiam intercalaris, vsque ad 10^{m} diem praemitti *ço*, i. e. *iniens*, eodem charactere, quo in quadrantibus ſupra deſcripſi: e. g. *ço ye ge ſin u, ineuntis (menſis) primus dies nomine ſin u. ço xe ge kem yn, ineuntis (menſis)* 10us *dies nomine kem yn.* Inde iam ab vndecimo ceteri omnes tantummodo numeris et nominibus ſexagenarii cycli recenſentur.

Quae de intercalandorum menſium ratione expoſui, (6) ea rectius et verius poſtea cognoui. Apponam hic grato cum animo ipſa magiſtrorum meorum verba. RR. PP. Ignatius Kögler, Andreas Pereyra, Carolus Slavicek, in epiſtola ad me Pequino 12. Septembr. 1732. ſcripta: *Menſium intercalandorum ratio his temporibus haec vnica eſt, vt ille intercaletur, in quo ſol nullum Zodiaci ſignum ingreditur, quod quidem contingit, anni tertii menſe* 5°. *anni ſexti menſe* 3°. *anni octaui menſe* 8°. *anni vndecimi menſe* 6°. *anni decimi quarti menſe* 4°. *anni decimi ſeptimi menſe* 3°. *anni denique decimi noni menſe* 7°. (7) *Sed hic ordo perpetuus non erit, quia ſy-*

(3) p. 339. (4) Obſeruationum Mathematicarum p. 61. (5) Confer. praef. Muſei p. 137. (6) p. 340. (7) Plane vt Dionyſius Peta-

ſyzygiae et □□^{rae} *in Calendario accommodantur motui luminarium vero.* R. P. Antonius Gaubil indidem ad me 3. Iul. 1732. *Ab omni aeuo Sinenſes Aſtronomi ſuum zodiacum ſuumque aequatorem immobilem diuiſerunt in 24. partes dictas Tsie ki,* (8) *ex iis 24. Tsie ki elegerunt duodecim partes dictas Tchum ki, quibus ſuum 12 menſium lunarem annum diſtinguunt ita, vt, ſi ſpatio vnius menſis ſol non percurreret aliquid ex vno ex illis Tchum ki (nam quilibet menſis, vt olim, ſic nunc, habet ſuum proprium Tchum ki) menſis ille dicitur Jun ſeu intercalaris annusque habet 13. menſes.*

Vt haec plenius intelligantur, paucis monendos duco lectores de Eclipticae diuiſione, quam in mappa caeleſti anno *qvey mao* i. e. A. C. 1723. edita, et a me Latine conuerſa obſeruaui. Eclipticam in 12 宮 *kum, palatia regia ſeu domos caeleſtes,* δωδεκατημόρια noſtra, diuidunt. Vnicuique 30. gradus occupanti nomen eſt ex cyclo duodenario a nobis explicato. Sed haec nomina, aliter, quam a Francisco Natali (9) proditum eſt, nimirum contra ſeriem ſignorum caeleſtium disponuntur: *çu kum, Aquarius, cheu kum, Capricornus, yn kum, Sagittarius, mao kum, Scorpius,* item cetera deinceps. Ha-

uius in Metonico cyclo. V. eius Doctrinam temporum parte I. p. 121. Hunc a Graecis ad Sinas peruenisse, ex certis argumentis collegi. Quam ſententiam RR. PP. Kögler et Pereyra in epiſtola VII. Kal. Sext. 1734. non modo ſibi placere ſignificarunt, ſed etiam nouis argumentis confirmarunt. (8) Vocabula Sinica in hac epiſtola ori Gallico accommodata ſunt (9) p. 63.

Habent etiam alia nomina, quae ab humanissimis viris nuper ad me transmissa sunt: sed haec nihil ad hoc negotium. Contra eclipticam diuidunt in 24. 氣 節 *cie ki*, q. d. *temperamentum et dispositionem temporum.* Illa vero secundum seriem signorum ita disponuntur, vt vnumquodque *cie ki*, 15. gradus in ecliptica teneat. (10) Primum *cie ki*, non simul cum initio primi signi ingreditur, sed in medio signo *çu*, alterum a 30. gradu *hai*, tertium a 15. *hai* procedit etc. Rursum haec 24. *cie ki*, a Sinis in 12 氣 中 *chum ki*, i. e. *media ki* diuiduntur, vt duo *cie ki*, sint vnum *chum ki*. Media sunt dicta, quia vnumquodque eorum, in medio aliquo signo initium habet. Haec mensium Sinicorum mensura et regula est. Quatuor autem in his sunt praecipua, quae ex R. P. Gaubil epistola exponam: *chun fuen*, Vernum aequinoctium, quod 2° mense esse debet, *hia chi*, Aestiuum solstitium 5° mense, *çieu fuen*, Autumnale aequinoctium 8° mense et *tum chi*, Hibernum solstitium 11° mense. *Si olim*, inquit, *non semel sit erratum in intercalatione, id ortum est ex eo, quod Sinenses non bene perspicerent aequationes adhibendas ad obtinendum verum solis motum: ex obseruationibus solstitiorum et aequinoctiorum facile videbant, vtrum bene an male notassent* 2^m 5^m 8^m 11^m *lunam.*

Quod

(10) Nomina 24. *cie ki* et characteres (quanquam sic satis mendosos) vide interim Musei t. II. p. 343.

Quod reliquum eſt, ephemeris eiusmodi vel Calendarium vocatur *ly* aut 曆黃 *Hoam ly*, *Flauum* ſeu *Regium Calendarium*, totaque methodus Aſtronomica, qua Tribunal Aſtronomicum nunc vtitur in ephemeridibus et eclipſibus, quaeue ab Imperatore Cam Hy A. 1669. auctore P. Ferdinando Verbiſtio introducta eſt, dicitur 成考象曆 *ly ſiam cao chim*, id vero eſt: *Aſtronomia perfecta.* Duo characteres praemitti ſolent 製御 *yu chi* i. e. *Imperatoriis auſpiciis.*